

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

CZK/EUR ↗
26,285 +0,51 %

CZK/USD ↗
22,109 +0,70 %

PX ↗
1065,40 +0,03 %

DJI ↗
32133,55 +1,04 %

FTSE ↗
6730,34 +0,17 %

DAX ↗
14437,94 +0,40 %

BTC/USD ↗
54020 +4,00 %

Bydlení podražuje i kvůli pozemkům

Stavební parcely v posledních 10 letech podle dat Hypoteční banky podražily o 85 procent.

Strana 13

Arca je Uberem bankovních služeb

Zástupce věřitelů chce do případu krachující slovensko-české finanční skupiny Arca zapojit ČNB.

Strana 11

Dluhy oděvních firem rostou

Řada obchodů, včetně těch s módou, je kvůli vládním protipandemickým opatřením zavřena už šestý měsíc.

Strana 10

Evropští vědci posuzují Sputnik

Velké klinické studie z Ruska jsme ještě neviděli, řekl HN Hans-Georg Eichler z Evropské agentury pro léčivé přípravky.

Strana 4

■ Virtuální měny

Kryptohorečka. Český fond hlásí zhodnocení 500 procent za devět měsíců

Cena bitcoinů roste a jeden se nyní prodává za více než 54 tisíc dolarů. Hodnota všech kryptoměn je už 1,7 bilionu dolarů. Jejich ceny nahoru tlačí i zájem velkých bank. Využít toho chce i česká skupina Rockaway, která postavila jeden z největších kryptofondů v Evropě.

Lukáč Petr
lukac.petr@economia.cz

Skupina Rockaway založila loni v létě nový fond na investice do kryptoměn a technologických start-upů. Trefila se zrovna na začátek nové horečky, která žene ceny digitálních mincí a projektů strmě vzhůru. A po tři čtvrtě roce dělá česká firma svým investorům velkou radost: hlásí zhodnocení o enormních 500 procent.

„Chtěl jsem udělat něco světového. V Evropě v té době nebyl žádný pořádný blockchainový fond, a tak jsem řekl kolegům: Chci to udělat a pojďme do toho,“ popisuje začátky Viktor Fischer, zakladatel Rockaway Blockchain Fund. Ten přišel do skupiny před pěti lety z poradenské firmy McKinsey, původně měl na starosti investice do start-upů.

Firma do projektů začala investovat už před čtyřmi lety ze svého. Samotný fond se rozjel v červnu 2020 a začal s 10 miliony dolarů. Celkově od investorů plánuje vybrat 100 milionů dolarů, nyní se blíží polovině této sumy. V přepočtu zhruba jedné miliardě korun.

Fischer zároveň upozorňuje, že fond nesází jen na růst kryptoměn, jako jsou bitcoin či ethereum. Snaží se investovat, jak sám říká, do „lopat a krumpáčů“. Tedy projektů, které vydělávají i bez spekulace. „Tedy když půjde bitcoin nahoru, tak budeme vydělávat, a když půjde dolů, tak budeme vydělávat také. Investujeme do burz a dalších,“ popisuje cíle ve velkém rozhovoru pro HN.

Fond není určený pro drobné investory. Přímou do něj mohou vstoupit hráči s částkou nejméně jeden milion dolarů, při úpisu přes švýcarskou banku Julius Baer je to pak minimálně čtvrt milionu dolarů (5,5 milionu korun).

Zájem o investice do kryptoměn roste globálně. Hodnota největší kryptoměny za posledních dvanáct měsíců vyskočila o stovky procent a aktuálně se obchoduje kolem 54 tisíc dolarů. Hodnota všech bitcoinů překročila hranici bilionu a všech kryptoměn pak 1,7 bilionu dolarů.

Je to právě zájem velkých investorů a skupování mincí ze strany prvních velkých fondů, které pomáhají hnát cenu kryptoměn strmě nahoru. A zároveň je to také zásadní rozdíl oproti dřívějším kryptohorečkám z let 2013 nebo 2017.

Jak cena stoupá, začínají být velcí investoři nervózní, že jim ujíždí vlak, a snaží se reagovat. Na vlně zájmu se chtějí svést i takoví obři jako JPMorgan nebo newyorská banka BNY Mellon. Pozadu nechce zůstat ani známá investiční banka Goldman Sachs. Tento týden oznámila, že obnoví oddělení, které bude klientům nabízet produkty spojené s kryptoměnami. Banka si také nedávno provedla průzkum mezi třemi stovkami svých zákazníků z řad hedgeových fondů, penzijních fondů, pojišťoven a dalších. A zjistila, že 40 procent z nich už nějakým způsobem do kryptoměn investovalo. Přeloženo – nakoupili jinde, a bance tak utíká výnosný byznys.

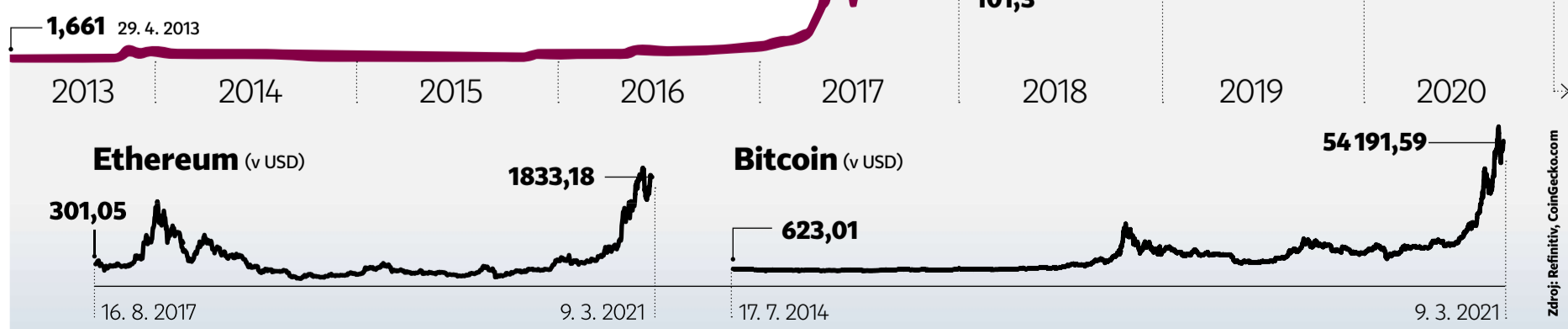
Možnosti, jak si bitcoin a další kryptoměny koupit, bylo přitom dosud poměrně málo. Pro tradiční finanční instituce nebo velké firmy může být nákup a hlavně pak uchování „digitálního zlata“ příliš komplikované.

Na trhu nabízí možnost investování do bitcoinu nejdříve americká společnost Grayscale. Její Bitcoin Trust existuje od roku 2013 a od té doby hlásí zhodnocení neuvěřitelných 34 200 procent. Firma postupně investuje i do dalších kryptoměn a dnes jich má nakoupeno za astronomických 40,5 miliardy dolarů (téměř 900 miliard korun).

Alternativou Grayscale může být nákup akcií společnosti MicroStrategy. Ta v současné době drží asi 91 tisíc bitcoinů za pět miliard dolarů.

Růstu ceny bitcoinu pomáhá i jeho přijímání jako platidla. Koupit s ním bude možné například novou Teslu. Tato automobilka, jejíž zakladatel a donedávna nejbohatší člověk planety Elon Musk kryptoměny dlouhodobě podporuje, nedávno nakoupila bitcoiny za 1,5 miliardy dolarů. Úhrady bitcoinem plánují umožnit i platební společnosti PayPal či Mastercard.

Rozhovor s Viktorem Fischerem, strany 8 a 9

Petr Lukáč
petr.lukac@economia.cz

Česká Rockaway už vybrala miliardu na investice do kryptoměn

Virtuální měny a hlavně technologie blockchainu přináší revoluci v tom, jak si posíláme peníze nebo obchodujeme na trzích, říká Viktor Fischer, partner skupiny Rockaway. Na investice proto spoluzaložil Rockaway Blockchain Fund. Investorům vydělává stovky procent.

Blockchain? To je podobná revoluce, jako byl internet, popisuje s nadšením Viktor Fischer, partner investiční skupiny Rockaway, do čeho v poslední době investuje. Sedíme v jejich pražské kanceláři a Fischer na obrazovce ukazuje výsledky svého dítěte, Rockaway Blockchain Fundu. Ten se mu podařilo rozjet loni v létě a od té doby dělá investorům velkou radost. Průběžné zhodnocení je enormních 500 procent.

Firma investuje do kryptoměn a projektů, které jsou založené na technologii blockchainu. Zaměřuje se hlavně na decentralizované finanční služby. Ty lidem dovolují bez prostředníků, tedy bank a dalších, posílat peníze po celém světě, půjčovat si či obchodovat. A to vše v řádu sekund.

„To, jakým způsobem naruší blockchain stávající finanční služby, je teprve na začátku. Jako byl internet v 90. letech,“ říká v rozhovoru pro HN.

HN: Kryptoměny mnoho lidí stále nechápe. Jak vysvětlujete klientům, do čeho investujete?

Ukazujeme to na příkladu Netflixu. Blockchain od základu změní to, jak lidé obchodují, jak fungují na trzích. Stejně jako digitalizace změnila sledování filmů. Netflix začal tím, že lidem půjčená DVD posílal poštou. A nyní filmy po celém světě distribuuje přes internet. Velice rychle a téměř bezplatně. Díky tomu je to dnes globální služba a jedna z nejhodnotnějších mediálních společností na světě s 200 miliony zákazníků. A současný finanční systém funguje jako ty staré půjčovny DVD. Je to vše lokální, nepropojené. A se systémy naprogramovanými v 90. letech, které spolu komunikují jen přes noc. Vše strašně trvá.

HN: A blockchain to má změnit?

Ano. Je to decentralizovaná a distribuovaná databáze, která běží souběžně na tisících počítačích, 24 hodin denně a transakce na ní jsou extrémně rychlé. Takže: Rockaway Blockchain Fund investuje do nástrojů, které inovují pomocí blockchainu tradiční finanční služby. Ať už jde o rychlé platby nebo decentralizované burzy s cennými papíry. Peníze jdou často posílat stejně jednoduše, jako textové zprávy. A i fyzické komodity zde mohou být reprezentovány deriváty a tokeny.

HN: Často zdůrazňovaným aspektem kryptoměn je právě decentralizace. Jak to funguje?

Všechna aktiva můžete převádět napřímo mezi uživateli a bez prostředníka. Doteď když jste si chtěli koupit zlato, bylo to složité. Museli jste k brokerovi, ten vám ho prodal a dostali jste jen nějaký certifikát. To všechno je pryč. Bitcoin dnes funguje jako digitální zlato. Stejně jako přinesl internet revoluci v předávání informací, kdy já si z Prahy dokážu přečíst aktuální New York Times, tak blockchain způsobil revoluci finančních

služeb. Kdy mohu za minimální poplatek prakticky okamžitě poslat peníze někomu do Argentiny. Anebo mu půjčit peníze a vydělávat 10 procent ročně. Bez banky a bez právníků. Jen díky síti tisíců počítačů a softwarovému kódu, které transakci okamžitě zpracují. Decentralizace má další výhodu. Žádný z tisícovek počítačů, na kterých ta síť funguje, ji neovládá. Ovládá ji pouze softwarový kód. Takže se k ní může připojit kdokoli s chytrým telefonem a internetovým připojením. Nikdo vám nemůže zakázat ji používat. Nemůže se stát něco, jako když Robinhood zakázal klientům nakupovat akcie GameStopu.

HN: Jak úspěšně jste se svým netflixovským příměrem? Chápu to lidé?

Musíte použít paralelu. Pro mnoho lidí je slovo blockchain příliš abstraktní. Bavíme se tu o penězích. To je aktivum, kterému lidé věří, protože je vydávané státem a spravované bankami. Americké vládě a dolaru pak věří víc než argentinskému pesu. S blockchainem už nemusíme věřit nějaké centrální entitě, ale softwarovému kódu. A toho se lidé bojí, pokud tedy nejsou ajťáci. Ti také byli první uživatelé bitcoinu, a to z jednoduchého důvodu: věří softwaru a nevěří státu.

Rockaway Blockchain Fund investuje do nástrojů, které inovují pomocí blockchainu tradiční finanční služby.

HN: Když se podíváme na novinové titulky, tak se to vnímání otáčí. Do kryptoměn investuje čím dál více velkých bank a fondů.

Ano. Finanční investoři už dnes rozumí bitcoinu a začínají se jím chránit proti inflaci. Když se podíváte, kolik se tiskne peněz, tak nás inflace určitě čeká. Aktuálně vláda Spojených států amerických tiskne 120 miliard dolarů každý měsíc a tato monetární politika má pokračovat podle některých odhadů až do roku 2023. Za rok 2020 se navýšil počet dolarů v oběhu o 70 procent. Takže už nejen programátoři, ale také investoři pochopili, že musí investovat do jiných aktiv. Začalo to v květnu 2020 tím, že Paul Tudor Jones z Tudor Investments napsal článek o tom, že právě proto chce investovat do bitcoinu. A že ten mu připomíná zlato z doby jeho obchodních počátků na Wall Street v sedmdesátých letech. Jen je digitální a je lehčí ho

koupit. Američtí investoři tak začali nakupovat přes různé fondy. Největší Grayscale skupoval v poslední době 100 procent všech nově vytvořených bitcoinů.

HN: Do jaké míry je to opravdu ochrana proti inflaci a do jaké spíše nástroj, jak umožnit svým riziku- a ziskuchtivým klientům trochu si zagamblovat? Bitcoin i další kryptoměny jsou pověstné obřími pohyby cen.

Nemyslím si, že je to o gamblingu. Zmiňovaný Paul Tudor Jones dal do bitcoinu jedno procento z 22 miliard dolarů, které jeho firma spravuje. To je jako nic. Když z těch 220 milionů udělá pětinašobek, tak už se bavíme o něčem jiném. Bitcoin je pro tyto investory aktivum, které má asymetrický výnos. Když prodělám, ztratím procento. Když vydělám, ten potenciál je obrovský. Taková aktiva ve světě skoro neexistují. My investujeme do několika jiných blockchainových fondů a každý má roční výnos 50 až 90 procent. Takové výnosy neměli investoři od začátku internetu v 90. letech.

HN: Kdy ale také ve velkém prodělali, když tzv. dot-com bublina praskla.

Prodělali ti, kteří brzy prodali. Například Amazon vyrostl na 100 dolarů, potom klesl na 10 a dnes je za tři tisíce dolarů. Velké výkyvy jsou výsledkem psychologické reakce investorů. Nejprve cena vystoupá nad reálnou hodnotu, fundament, protože očekávání jsou vysoká. Při krachu zase cena klesne pod reálnou hodnotu, protože vysoké očekávání vystřídá velký strach. Investoři s dlouhodobým investičním horizontem nepodléhají emocím a řídí se fundamentem. To je i naše strategie. Proto do blockchainu investujeme už čtyři roky. Máme aktuálně výnos 500 procent a stále pozice neprodáváme. To, jakým způsobem naruší blockchain stávající finanční služby, je teprve na začátku. Jako byl internet v 90. letech. Dnes ty nové aplikace využívá asi 100 milionů uživatelů, což je 1,4 procenta populace. Pořád chybí firmy jako America Online, které umožní, aby mohli tyto finanční služby používat i normální lidé, například naši rodiče.

HN: A v tom je ta příležitost, které se chtějí chopit velcí investoři?

Institucionální investoři už chápou bitcoin a začínají chápat i DeFi (decentralizované finance, pozn. red.). To je jim vnitřně ještě bližší. My jsme například investovali do směrnáry SushiSwap, když byl tři dolary. Teď je nad 15. A já jako investor nesázím jen na jeho cenu, ale mám i procento z toho, co ten projekt vydělá (dnes si „akcionáři“ rozdělí přes milion dolarů denně, pozn. red.). To pro mě jako velkého investora znamená obrovské výhody. Mám akcie, mám dividendu a k tomu i likviditu. Protože když chci, mohu je okamžitě prodat na burze.

HN: Není tu však pro investory stále riziko? Nemohou velké propady cen kryptoměn institucionální hráče vyděsit?

Ne, naopak. Oni mají dlouhodobý investiční horizont. Podle firmy Coin Metrics se na bitcoinových peněženkách, které jsou připojené na internet, drží jen velmi málo mincí. Přeloženo – většina držitelů bitcoinu je neplánuje prodávat či s nimi obchodovat, drží je na delší dobu. Těmto dlouhodobým investorům navíc ta volatilita vyhovuje. Pokud věříte v růst bitcoinu či dalších aktiv, tak propad ceny využijete k dalšímu nákupu. To může být problém pro ty menší investory, protože ti neumí na rozdíl od zkušených velkých hráčů kontrolovat svoje emoce. Velcí investoři nepotřebují růsty o stovky procent ročně. Stačí jim 20 až 30 procent. A to mají spočítané, že dlouhodobě určitě bude.

HN: Co stálo za tím, že jste rozjeli investice do kryptoměn vy v Rockaway?

Já jsem do firmy přišel v roce 2016 z McKinsey a měl jsem na starosti Rockaway Ventures. Tedy investice do start-upů. Brzy jsem si ale uvědomil, že je to v Česku strašně malý trh. V celé střední Evropě se do nich investuje

ročně pouze 150 milionů dolarů. V blockchainu je to pět miliard. Jak jsem říkal, věřím tomu, že tato technologie od základu změní finanční služby tak, jak je známe. Chtěl jsem udělat z Rockaway světovou firmu, v Evropě v té době nebyl žádný pořádný blockchainový fond, a tak jsem řekl kolegům: Chci to udělat a pojďme do toho.

HN: Bylo složité lidi z firmy přemluvit?

Je nás sedm partnerů a musel jsem přesvědčit všechny.

HN: Kdy jste začali s prvními investicemi?

Už v letech 2017 a 2018. Například do projektu Solana, jehož tým jsme potkali v San Francisku v akceleratoru 500 Startups. Okamžitě se nám líbili a investovali jsme za cenu 16 centů. Letos v lednu byla cena 1,5 dolaru a dnes je nad 10 dolary. Je to operační systém na programování finančních aplikací na blockchainu. Podobně jako dvojka na trhu ethereum, jen mnohem rychlejší.

HN: Vy jste si za cíl stanovili, že vyberete od investorů 100 milionů dolarů. Kolik zatím máte?

Teď se blížíme polovině. My jsme od roku 2017 investovali nejdříve s penězi Rockaway. Hodně jsme to podcenili, protože jsme si původně říkali, že budeme využívat tým z Rockaway Ventures. Rychle jsme však pochopili, že potřebujeme dedikovaný tým. Nestačí nám lidé, kteří chápou finanční služby, umí s exceleem a jsou dobří v matematice. My potřebujeme ajťáky. Musí vedle toho všeho chápat, jak funguje blockchain, rozumět kódu a umět číst návrhy nových projektů.

HN: Jaký byl začátek?

Začali jsme shánět investory v roce 2019. Lidé mi říkali, že jsem se zbláznil. Prý je bitcoin mrtvý a blockchain nikdo nepoužívá. Dokumentaci pro vstup nových investorů jsme rozeslali koncem února 2020 s tím, aby investoři podepsali do konce března. No a to přišla korona. Naštěstí nás většina z těch, se kterými jsme byli dohodnuti, podpořila. Samotný fond jsme pak spustili v červnu 2020. Postavit fond trvá hodně času a papírování. Nejdříve jsme měli asi 10 milionů dolarů, od té doby to postupně přibývá.

HN: Kdo u vás může investovat?

Jsem fond pouze pro kvalifikované investory, nejmenší investice byla na začátku 250 tisíc dolarů, nyní je to jeden milion dolarů.

HN: Proč tak vysoká hranice?

To je pro vstup přímo do našeho fondu. Pro úpis přes švýcarskou banku Julius Bear je těch čtvrt milionu. Vedle toho jsme v jednání s jednou českou privátní bankou o postavení otevřeného podílového fondu pro kvalifikované investory, kde bude minimum milion korun. Dnes máme 36 investorů. Jmenovat mohu jen amerického investora, jde o Michela Arringtona, zakladatele Techcrunchu. Potom máme investory z Velké Británie, Švýcarska a Česka. Těch je asi polovina, ale začíná se to překlápět.

HN: Roste zájem investorů?

Totálně. Všechno se změnilo na Vánoce, když začal bitcoin nejvíce růst. To nám opravdu začaly zvonit telefony. Dnes už jim nemusím vysvětlovat blockchain a co to je bitcoin. Musím jim vysvětlovat, že nejdeme do spekulace. Že investujeme do krumpáče a lopat. Tedy když půjde bitcoin nahoru, tak budeme vydělávat, a když půjde dolů, tak budeme vydělávat také. Investujeme do burz a dalších. Ty otázky se hodně posunuly.

HN: Peníze přibývaly asi průběžně. Jaká je nyní hodnota vašeho portfolia?

Je to teď asi 70 milionů dolarů. To z nás dělá jeden z největších blockchainových fondů v celé Evropě.

HN: Jak dlouhodobá je vaše investice?

Je to typická investice do fondu rizikového kapitálu. My když něco prodáme, tak vyplá-

címe investorovi peníze. Sám si je „vytáhnout“ nemůže.

HN: Máte při investicích cíl získat nějaké určité procento daného projektu?

Ne. Asi nejvíc máme zatím čtyři procenta. Ale nejde nám o to tu firmu ovládnout. Chceme dát do firmy milion dolarů a mít z něj 100 milionů. V průměru dnes dáváme asi 500 tisíc dolarů na investici.

HN: Můžete aspoň zjednodušeně popsat, do jakých projektů investujete?

Jak jsem říkal, blockchain je digitalizovaný finanční svět, který přináší globální a automatické finanční služby. Investovali jsme na-

Finanční investoři už dnes rozumí bitcoinu a začínají se jím chránit proti inflaci.

příklad do projektu Vega, to je burza na deriváty. Solanu jsem zmiňoval, Terra je zase na platby v e-commerce, Bitcoin Suisse je největší švýcarská burza a pak například Opium. To je pojištění na blockchainu. Je to projekt, který má hodnotu 800 milionů dolarů a programují ho lidé z Prahy. A mnoho dalších.

HN: Problém řady projektů je využití v reálném světě. Spousta z nich vypadá velmi dobře na papíře, ale dokud je lidé opravdu nezačnou používat, jsou k ničemu.

Myslím si, že je to otázka uživatelské přívětivosti. Já mám například bankovní kartu Wix, na kterou si mohu poslat krypto, a když

s ní platím v obchodě, automaticky se mění na eura a můžu s tím platit kdekoliv. Takových projektů je několik. Už vznikají platformy, které tvoří ten most mezi blockchainem a tradičním neefektivním světem.

HN: Stane se z toho někdy mainstream?

Zatím jsou tyto protokoly uživatelsky komplikované. Chybí jednoduché aplikace typu Revolut, které by k těmto protokolům přistupovaly přes jednoduché uživatelské prostředí. Jak jsem říkal, tyto aplikace už vznikají, například Eco.com. To je jednoduchá aplikace, která vám platí 2,5 procenta za to, že na ní máte peníze, a zároveň při platbách dostáváte pětiprocentní cashback. Tradiční banky toto neumí, protože jsou komplikované a drahé. Eco.com používá blockchain, eliminuje prostředníky a je levnější na provoz, proto ta procenta dostáváte vy, a ne vaše banka.

HN: Nynější kryptoboom přichází tři roky po tom posledním. V letech 2017 a 2018 vybrala řada nových projektů stovky milionů dolarů a nakonec z nich nebylo nic. Nehrozí to samé i nyní?

Myslím si, že pokud někdo přišel o peníze, je to normální, protože investoval do start-upů, které ještě ani reálně neexistovaly. Byly jen na papíře. A tam je pravděpodobnost úspěchu nižší než 10 procent. Dnes ale projekty mají reálný produkt, fungující aplikace. My, když jsme investovali do burzy InCh, tak se tam už denně obchodovalo 100 milionů dolarů. Ten trh se za poslední roky posunul. Samozřejmě si každý musí svoji investici rozmyslet a vše prostudovat, ale projekty, které shání kapitál jen na základě cílů na papíru, tak ty profesionálního investora nezaujímou.

Co je blockchain?

- Jako první tuto technologii použila kryptoměna bitcoin. Je možné si ho představit jako neustále se aktualizující účetní knihu, do které se automaticky zaznamenávají všechny provedené transakce.
- Stránky této účetní knihy se zapsanými transakcemi se pak označují jako bloky, které se řadí za sebe. Odtud pochází název technologie: řetěz bloků, blockchain. Informace v nich jsou díky tomu už navždy nezměnitelné, protože každý nový zápis ovlivní ty následující.
- Celý systém kontrolují desítky tisíc počítačů (nodů), jež ověřují správnost kódu.

VIKTOR FISCHER (43)

- Do společnosti Rockaway přišel v roce 2016 po pěti letech v poradenské společnosti McKinsey.
- Od roku 2018 je na pozici řídicího partnera, loni rozjel Rockaway Blockchain Fund. Předtím například spoluzaložil úspěšný slovenský start-up Innovatrics.
- Vystudoval francouzskou školu HEC Paris.

Viktor Fischer, partner investiční skupiny Rockaway. Klientům vysvětluje blockchain na příkladu Netflixu.

Foto: HN – Lukáš Bíba